

ПРОГРАМА
НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ,
ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ

Digital Innovation Hub
Trakia

Информационен бюлетин за киберсигурност

Бюлетин Март 2023

Номер 7

Цели и обхват

Съдържание:

- Цели и обхват
- Фокус на изданието
- Мисия, визия и услуги на ЕЦИХ Тракия
- Реализирани дейности
- Публични изяви
- Цифрова трансформация
- 10 начина за ускоряване на цифровата трансформация
- Мрежа от европейски центрове за цифрови инновации
- Връзки към институции и инициативи
- Редакционен съвет

Информационният бюлетин за киберсигурност бе стартиран през 2020 г. в партньорство между ИИКТ-БАН, редица изследователски организации, Съюза за стопанска инициатива и подкрепен от Британското посолство в София. Следващите 12 броя на бюлетина с подкрепата на проекта **CYBER4ALL STAR** по програма **Цифрова Европа на ЕК** и ще бъдат фокусирани към отразяване на дейностите на **Европейския цифров Инновационен Хъб Тракия (ЕЦИХ Тракия)**, който обединява академични институции, малки и средни предприятия, големи компании, публични администрации и браншови асоциации, за да осигури необходимите компетенции в сферата на киберсигурността (обучение, тестване, изследване, консултиране, вкл. за привличане на инвестиции в иновативни продукти и услуги по цифрова трансформация и киберсигурност).

Издаването на бюлетина надгражда предишна успешна работа на ИИКТ-БАН, Институт по отбрана към Министерство на От branата (ИО-МО), Европейски софтуерен институт – Център Източна Европа (ЕСИ-ЦИЕ) и Съюз за стопанска инициатива (ССИ), в областта на киберсигурността и повишаване осведомеността малки и средни предприятия (МСП) и ще продължи да предоставя актуална информация, свързана с цифровата трансформация от ИТ модернизация до дигитална оптимизация, нови цифрови бизнес модели, киберзаплахи и начини за тяхното преодоляване.

Целта на онлайн бюлетина е да анализира актуална информация в областта на киберсигурността и предлага възможни решения за справяне с подобни предизвикателства. В тази връзка, основните дейности на ЕЦИХ Тракия са насочени към подпомагане на различни заинтересовани страни от малки и средни предприятия до неправителствени организации, публични администрации и STEM центрове като предоставя разнообразие от услуги в областта на киберсигурността. Крайната цел при формирането на екосистемата на ЕЦИХ Тракия е изграждане на академия за дигитална трансформация и кибер устойчивост, която да поддържа екосистемата.

Ще бъдат положени усилия за засилване на сътрудничеството не само на национално ниво като ще се търси връзка между различните ЕЦИХ в България, връзка с Центровете по компетентност, но и на европейско ниво – мрежата от **ЕЦИХ**, подпомагани от акселератор за цифрова трансформация (digital transformation accelerator/DTA). В тази връзка бюлетинът ще предоставя и информация за основни дейности на потенциални партньори за съвместна работа по проблеми на киберсигурността. В резултат на тези партньорства се очаква и създаване на

съвместни нови услуги, както и решаване на възникнали казуси в областта на киберсигурността.

Бюлетинът ще се публикува на английски и български език на официалните уебсайтове на Цифров иновационен хъб – Тракия (сайта на проекта **CYBER4All STAR**) и **Института по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ)** при Българска академия на науките (БАН) като основен академичен партньор.

Редактор на броя: **проф. д.н. Даниела Борисова**

Фокус на изданието: Мисия, визия и услуги на ЕЦИХ Тракия

Digital Innova
Trakia

ДИХ Тракия обединява усилията на бизнеса, академични и изследователски организации, вкл. и на местните власти за предоставяне на услуги в подкрепа на киберзащита на дигитализираните МСП и публични организации. В резултат на предоставените услуги българските МСП и публични организации, ще станат не само по-конкурентоспособни, но и успешно ще се справят с кибер предизвикателствата, съществуващи дигитализацията.

Основните дейности, които ЕЦИХ Тракия ще предлага на своите потребители от малки и средни предприятия, както на публични администрации и браншови свързани с:

- Иновационни дейности, свързани с идентифициране на възможности за дигитализация и разработване и валидиране на иновативни решения, базирани на съвременни технологии;
- Развитие на бизнеса, свързано с подпомагане на компаниите да прилагат своите решения, да оценят бизнес последиците и да управяват произтичащите промени;
- Създаване на умения, свързани с изграждането на капацитет за иновации чрез обогатяване на потребителите.

ЕЦИХ Тракия ще предлага каталог от разнообразни услуги, които са групирани в няколко теми както е показано:

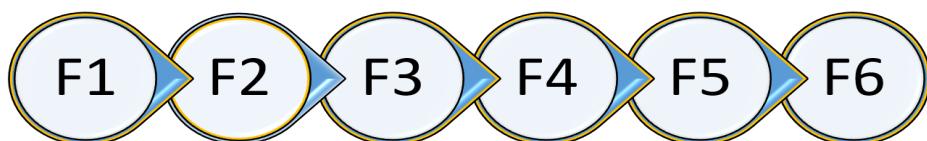
1) Услугата тестване преди инвестиране помага за по-добро справяне с увеличената сложност на системите и адресиране на неизвестни уязвимости и слабости. Тестване преди инвестиране обхваща дейности като оценка на цифровата зрялост, тестове за проникване, консултации, кибер

полигон (CyberRange) като услуга и справяне с Ransomware като заплаха за бизнеса и администрацията. Оценката на цифровата зрялост е основата за консултантска услуга по дигитализация за разработване на пътна карта за цифровизация на процесите / системите на клиента. Един от ключовите елементи на хъба е CyberRange, който ще осигури инфраструктура за тестване, изследвания, инновации, подкрепа за обучение и в бъдеще сертифициране и решения за цифровизация и киберсигурност. CyberRange има за цел да предостави възможности за тестване на практика за различни задачи, за да се оцени уязвимостта, тестване на задачи за проникване, демонстриране на основите на киберсигурността, както и тестване на решения преди да се инвестиране в тях. Около CyberRange ще бъде разработена лабораторията за дигитална трансформация и киберустойчивост, която ще бъде федерирана с други специализирани лаборатории по роботика, SCADA системи, използване на суперкомпютърни конфигурации и други специализирани лаборатории. Като част от тези решения за киберсигурност ще бъде реализирана платформа DefeatRansomware, за целите на която ще се използват ресурсите на суперкомпютър.

2) Услугата за умения и обучения ще предложи цялостно, практическо решение за изграждане на капацитет за киберсигурност и усъвършенствани цифрови умения, съобразено с индивидуалните нужди на потребителите. Ето защо е от голямо значение да се предоставят умения и услуги за обучение в съответствие с изискванията на крайните потребители, които са разделени на две основни групи: 1) МСП; и 2) публична администрация. Каталогът с предлаганите курсове за обучение ще се актуализира и модифицира съобразно нуждите на конкретния потребител. Като основа за приложението Cyber4All е възможно реализиране на всички обучения в електронна среда за достъп от повече хора, които да се подгответ за присъствено обучение и участие в евентуални симулационни игри.

3) Услугата достъп до финанси ще улесни успешното сътрудничество между проекти/инвестиционни идеи в областта на цифровата трансформация и киберсигурността и инвеститора. Това ще доведе до реализация на проект/идея, изпълняваща мисията на различни ЕЦИХ в Европа. Това е и услуга за тестване на иновативни решения и ускорено реализиране на нови продукти и услуги за цифрова трансформация и киберсигурност, разработени от партньори на хъба.

4) Наред с курсовете и CyberRange като услуга, една от най-важните услуги, която е предвидена да бъде реализирана, е приложението Cyber4All. Това приложение ще може да изпълнява няколко функционалности, като всяка следваща функционалност надгражда предходящата:

- Първата функционалност (F1) е свързана с автоматизирани проучвания за оценка на цифровата зрялост (DMA) и оценка на зрелостта по отношение на киберсигурността (CSMA).

- Втората функционалност (F2) се отнася до възможността на потребителя (малка компания или организация от публичния сектор) да избере кои услуги да бъдат тествани преди инвестиране.
- Третата функционалност (F3) ще позволява на потребителя да завърши DMA2 и CSMA2 и въз основа на резултатите ще се визуализира списък с препоръчано обучение за придобиване на умения по дигиталната/кибер компетентност, за да се подобри дигиталната/кибер компетентност и осведоменост.
- Четвъртата функционалност (F4) взема предвид резултатите от предишните функционалности, за да предложи на потребителя варианти за достъп до финансови услуги чрез намиране на навременно и достатъчно финансиране за направата на дългосрочна инвестиция в тестваните технологии.
- Следващата пета функционалност (F5) ще дава възможност на потребителя да докладва за вече тествани и внедрени услуги за киберсигурност, чрез полученото финансиране или друго финансиране, и въз основа на последното ще се предоставя допълнителен списък с препоръчани обучения за цифрови/ кибер умения и събития за работа в мрежа и посредничество.
- Последната шеста функционалност (F6) ще изисква потребителят да попълни отново тест за оценка на цифровата и на киберсигурността зрялост (DMA & CSMA) като генерираният резултат на предлагани от центъра услугите ще отчита на нивото на удовлетвореност на клиентите, полученото допълнително финансиране, брой внедрени нови цифрови услуги/технологии/решения и нови цифрови умения.

Чрез създаване на среда за контролирано тестване, обучение и достъп до знания, както и подкрепа при намиране на инвестиции, изграждането на екосистемата на ЕЦИХ Тракия, която стимулира иновациите, ще отговори на нуждите на малките и средни предприятия, публични администрации и браншови асоциации по отношение на цифровизацията и киберсигурността.

Реализирани дейности по проекта CYBER4All STAR #101083793

Digital Innovation
Trakia

Още в първия месец на проекта бяха разработени Д1.1. „Каталог на услугите“, Д2.1. „Развитие на партньорска мрежа“, Д3.1. „Развитие на екосистема и потребителска база“ и Д5.1. „Управление на проекта“, създаващи рамка за работа през следващите 35 месеца с визия за устойчиво развитие на ДИХ-Тракия като основен инструмент за цифрова трансформация и киберсигурност за МСП, ПО и академични структури. Този проект, макар и с продължителност от 3 години и голям обхват е само старт за сдружение „Цифров иновационен хъб – Тракия“, чиято мисия е да бъде партньор на първи избор за МСП и ПО в Централен южен район и цялата страна, желан партньор на иновационните хъбове в ЕС в сферата на цифровата трансформация и киберсигурност. Това ни мотивира да изградим устойчив екип по проекта, който да надгражда с предложения за портфолио от проекти по Националния план за възстановяване и устойчивост, оперативните програми, програмите на ЕС – Цифрова Европа и Хоризонт Европа, както и с директни клиенти за постигане на устойчива екосистема в страната, интегрирана в ЕС чрез партньорската мрежа на хъба.

През периода февруари-март 2023 се проведоха 13 обучения по програма „Основи на киберсигурността“, 2 обучения по програма „Етично хакерство“ и 2 обучения по програма „Приложение на изкуствения интелект“ с представители на над 30 малки и средни предприятия, публични институции и училища от региона.

Участниците в обучението дадоха висока оценка на занятията, с особен акцент върху практическата насоченост и интерактивните дейности, чрез които са имали възможност да се запознат в дълбочина с основните кибер заплахи и със съответните методи за противодействие.

Публични изяви

На 26 януари 2023 г. в Националния пресклуб на БТА се състоя пресконференция на тема "Представяне на Европейски цифров иновационен хъб "Тракия". ЕЦИХ "Тракия" е проект между Съюза за стопанска инициатива, Българската асоциация по киберсигурност, Община Пловдив, Българската академия на науките, Цифров иновационен хъб "Тракия" и Пловдивския университет "Паисий Хилендарски".

Проектът е с начална дата 01.01.2023 и е с продължителност 3 години като се финансира по програма "Цифрова Европа" на ЕК и по програма "Научни изследвания, инновации и цифровизация за интелигентна трансформация".

Вижте цялата статия [тук](#).

Цифрова трансформация

Gartner определя цифровата трансформация като всичко от ИТ модернизация до дигитална оптимизация, вкл. създаването на нови цифрови бизнес модели. Терминът се използва широко в организациите от публичния сектор за обозначаване на скромни инициативи като пускане на услуги онлайн или наследена модернизация. Според The Enterprisers Project „Дигиталната трансформация е интегрирането на цифровите технологии във всички области на бизнеса, фундаментално променяйки начина, по който работите и предоставяте стойност на клиентите. Това също е културна промяна, която изисква от организациите непрекъснато да предизвикват статуквото, да експериментират и да се чувстват комфортно с провала“. Накратко – това е усилие за управление на промяната с въвеждане на цифрови технологии и гарантиране на устойчивост на създаваните системи.

Дигиталната трансформация е наложителна за всеки бизнес, от малкия до корпоративния, за администрацията, академичния сектор и в още по-голяма степен за сектора за сигурност. Това послание идва ясно от привидно всяка основна бележка, дискусия, статия или проучване, свързано с това как бизнесите могат да останат конкурентоспособни и подходящи, докато светът става все по-дигитален. Дигиталната трансформация налага трансформиране на различни бизнес процеси с цел подобряване на тяхната ефективност и въвеждане на организационни и оперативни иновации. Дигиталният бизнес, от друга страна, създава безпрецедентен рисък за киберсигурността и в резултат на това много организации се борят да балансират мрежовата сигурност с необходимостта да управляват бизнеса при все по свързан свят, федерация от разнообразни ИТ системи.

10 начина за ускоряване на цифровата трансформация

Стремежът от ерата на пандемията за бързо стимулиране на цифровите допирни точки и услуги доказва, че трансформацията може да се случи бързо. Ако мислите, че сте в крак, помислете отново. Едно скорошно проучване на изследователската фирма **Gartner** установи, че мнозинството от главните изпълнителни директори (59%) казват, че цифровите инициативи отнемат твърде много време за реализация, а 52% отнемат твърде много време, за да реализират стойност.

Ветерани ИТ ръководители и изпълнителни съветници предлагат следните 10 стратегии, които ИТ директорите могат да използват, за да увеличат скоростта на ИТ проектите и услугите, предоставяното на трансформиращи инициативи.

1. Отървете се от наследеното мислене;
2. Включете се изцяло в модерните работни процеси;
3. Създавайте инструменти за многократна употреба и повтарящи се процеси;
4. Обучете вашия ИТ екип за ключови бизнес двигатели;
5. Направете бизнеса си по-дигитално грамотен;
6. Направете ИТ обучението приоритет;
7. Инвестирайте в модулна архитектура;
8. Ускорете достъпа до данни;
9. Работете директно с клиентите;
10. Съобразете темпото на ИТ с всяка бизнес единица.

Вижте цялата статия [тук](#).

Мрежа от европейски центрове за цифрови иновации

European
Digital Innovation
Hubs Network

Мрежата от Европейски Центрове за Цифрови Иновации (**EDIH**) е паневропейска инициатива, която има за цел да ускори цифровата трансформация в целия Европейски съюз.

Мрежата EDIH в момента се състои от 151 EDIH, които са съфинансираны от Програмата за цифрова Европа на Европейската комисия, и 76 EDIH със знак за отлични постижения. Основната мисия е да се изгради цифров капацитет на МСП и организацията от публичния сектор в целия Европейски съюз. За да ускори цифровата трансформация, мрежата EDIH е фокусирана

върху изграждането на капацитет и използването на авангардни технологии в ключови сектори във всяка държава-членка на Европейския съюз.

Вижте цялата статия [тук](#).

Предстоящи събития

Digital Innova
Trakia

Официалното откриване на Европейски Цифров Иновационен Хъб "Тракия" ще се състои на 20.04.2023 г., от 13:30 ч., в Гранд Хотел Пловдив (ул. „Злато Бояджиев“ 2, Пловдив).

Връзки към институции и инициативи

- Съюз за стопанска инициатива
- ДИХ-Тракия
- Българска асоциация по киберсигурност
- ИИКТ-БАН
- ПУ „Паисий Хилендарски“
- Община Пловдив
- DTA
- ECSO
- Cyber Competence Network
- Cyberwatching.eu
- DIGILIENCE 2023

Редакционен съвет

- проф. д.н. Даниела Борисова – ИИКТ-БАН
- доц. д-р Велизар Шаламанов – ИИКТ-БАН
- Светлин Илиев – Цифров Иновационен хъб – Тракия, Българска асоциация за киберсигурност
- проф. д-р Станимир Стоянов – Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
- д-р Иван Благоев – ИИКТ-БАН
- д-р Ирина Младенова – Софийски Университет „Св. Климент Охридски“
- д-р Емилия Печева – Британско посолство в София

Публикуването на настоящия брой на бюлетина се реализира с финансова подкрепа на проект: #101083793 – CYBER4ALL STAR – DIGITAL-2021-EDIH-01 на ЕК